

III. KİTAP

Çocuk hakları

ÜSTÜN YARAR DEĞERLENDİRMESİ NEDİR?

HOŞ GELDİN!

Bu hikaye, tıpkı senin gibi dört genç hakkında.

Uzun bir yolculuğun ardından Avrupa'ya güvenli bir şekilde ulaştılar. Gençlerin bir kısmı yalnız geldi. Bazıları aileleriyle birlikte geldi. Hepsinin pek çok sorusu var ve yaşadıkları yerde çalışan insanlar onlara yardım ediyor.

Bu hikaye sana da yardımcı olabilir!

Aşağıdaki konularda bilgi edineceksin:

- **üstün yarar değerlendirme** ne anlama gelir
- ne beklemelisin
- katılımcı olman ve görevlilerle iş birliği yapman neden gerekli
- sana kim yardımcı olabilir
- hakların neler

Bu hikayeyi aşağıdaki şekilde okuyabilirsin:

- yalnız
- bir arkadaşla birlikte
- burada çalışan biriyle birlikte

Acele etme. Ara verip daha sonra geri dönebilirsin.

Anlaşılması zor bir şey varsa **birinden sana açıklamasını iste**. Vasin, sosyal hizmet uzmanının veya avukatın sana yardımcı olabilir.

EN SONDA ŞUNLARI BULACAKSIN:

- yerel bilgiler içeren bir sayfa
- eğlenceli bir mini test
- kendi sorularını yazabileceğiniz ve faydalı kişileri ekleyebileceğiniz alan

18 yaşından küçük olan ve tek başına gelen kişiler için bir vasi atanacaktır. Bazı ülkelerde, vasiye temsilci de denir. Ayrıca, bazı ülkelerde **sığınma talebinde bulunmak, uluslararası koruma talebinde bulunmak** olarak adlandırılır.

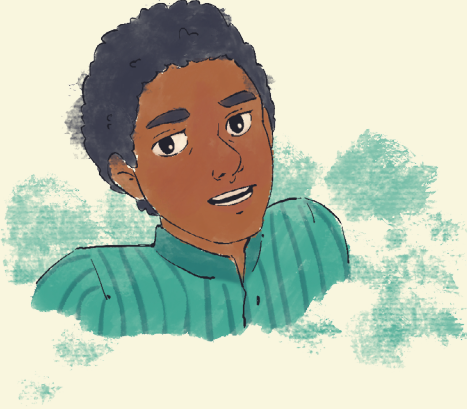

Son olarak, kaldığın kabul tesislerinde sunulan tüm hizmetlerin ücretsiz olduğunu unutma. Bir personel senden para isterse, güvendiğin bir görevli veya vasinle konuş.

BU HİKAYEDEKİ KARAKTERLERLE TANIŞIN

Mohamed

17 yaşındayım. Çoğu zaman mutluyum. Elimden geldiğince arkadaşlarıma ve aileme yardım etmeyi seviyorum. Birkaç hafta önce tek başıma geldim ve dedemi arıyorum. Çalışmaya başlamak için sabırsızlanıyorum.

Ahmed

15 yaşındayım. Annem öldüğünden beri bana bakan ablam Jasmine ile birlikte geldim. Gezinmeyi ve yeni arkadaşlar edinmeyi seviyorum. En kısa zamanda okula geri dönmek istiyorum. Şu anda buranın yerel dilini öğreniyorum.

Jasmine

24 yaşındayım. Elimden geldiğince ilgilendiğim kardeşim Ahmed ile birlikte geldim. Kısa süre önce geldik ve bir süredir Avrupa'da yaşayan amcamızın yanına gitmeye çalışıyoruz. Sporu çok seviyorum ve çok iyi futbol oynarım.

Adam

9 yaşımdayım. Burada tek başımayım. Şimdilik konuşmamaya karar verdim. Buraya gelmeden önce çok kötü şeyler yaşadım. Tekrar konuşmadan önce biraz zamana ihtiyacım var. Ama zekiyim ve her şeyi anlıyorum. Çok iyi bir dinleyiciyim ve okula gitmek istiyorum. Şimdiye kadar edindiğim tüm yeni arkadaşlarımı seviyorum.

Bayan Ines

Ben bu kabul merkezinde çalışan bir vasiyim. Sığınma talebinde bulunan tüm çocukları ve gençleri elimden geldiğince desteklemeye çalışıyorum. Yemek yapmayı seviyorum. Herkes bir şeylerle uğraşıp aktif olduğunda mutlu oluyorum. Egzersiz hepimizi fiziksel ve zihinsel olarak sağlıklı tutar.

Bay Fred

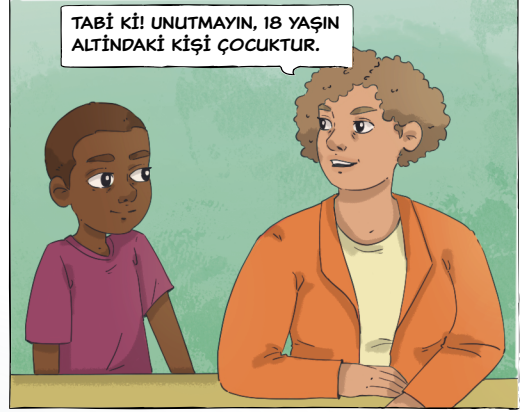
Ben hukuk danışmanıyım, yani bir tür avukatım. Burada çok iyi eğitim almış birçok meslektaşımın birlikte çalışıyorum. Tüm sığınmacılara hukuki konularda ve sığınma başvuruları konusunda bilgi ve destek veriyorum. Mesaj içeren renkli tişörtler giymeyi seviyorum.

Bu hikayeyi yayınlanmadan önce okuyan ve bu kadar güzel bir şekilde tamamlanmasına yardımcı olan tüm genç sığınmacılara çok teşekkür ederiz.

Ayrıca ana karakterlerin isimlerinin seçilmesine de yardımcı oldular.

Gençlerle yapılan görüşmeleri destekleyen Malta ve Hollanda makamlarına da teşekkür ederiz.

ÇOCUĞUN ÜSTÜN YARARINI GÖZETMEK, ÇOCUĞUN GÜVENLİ, MUTLU VE SAĞLIKLI OLMASI İÇİN EN İYİ SEÇİMLERİ YAPMAK VE EN İYİ ÇÖZÜMLERİ BULMAK ANLAMINA GELİR.

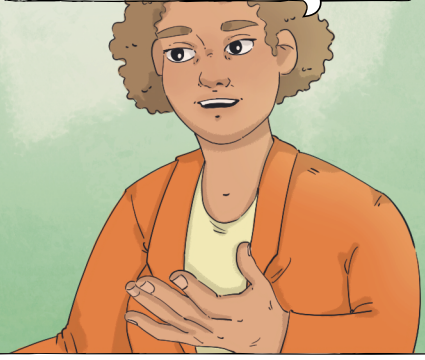
EBEVEYN VEYA BİR VASİ GİBİ ÇOCUKLARI ÖNEMSEYEN YETİŞKİNER HER ZAMAN SENİ İLK SIRAYA KOYMALIDIR. HER ÇOCUK GÜVENLİ VE SAĞLIKLI BİR YAŞAM, YEMEK, OKUL, OYUN ZAMANI VE SEVGİ DOLU BİR AİLEYİ HAK EDER.

SENİN ADINA KARARLAR ALAN YETKİLİLER DE DAHİL OLMAK ÜZERE SENİNLE İLGİLENER KİŞİLER, UMUTLARINI VE KORKULARINI DİNLEMELİDİR.

AVRUPA'DA SİĞİNMA TALEBİNDE BULUNAN SENİN GİBİ GENÇLER GENELLİKLE TEK BAŞINA GELİR VE DESTEĞE İHTİYAÇ DUYAR.

VASİ AİLENİN YERİNİ ALMAYA ÇALIŞMAZ, YALNIZ BAŞINA OLDUĞUNDA SANA DESTEK OLUR. YARDIMA İHTİYAÇIN KALMAYANA KADAR, ÜSTÜN YARARININ KORUNMASINI SAĞLIYORUZ.

... AMA YA ÇOCUK AİLE ÜYELERİYLE BİRLİKTE GELİRSE?

HER ÇOCUĞUN ÜSTÜN YARARI ÖNEMLİDİR. BİR ÇOCUĞA BAKAN HER YETİŞKİN, ONUN İÇİN EN İYİSİNİN NE OLDUĞUNU DÜŞÜNMELEDİR. AMA... BU, HER ZAMAN KOLAY DEĞİLDİR. BAZEN BAKIMVERENLER ZORLUKLARLA KARŞILAŞABİLİR. BURADAKİ SOSYAL HİZMET UZMANLARI ONLARA TAVSİYELERDE BULUNABİLİR.

AİLEN BUNALMIŞSA VEYA SANA GEREKTİĞİ GİBİ BAKMIYORSA BİR SOSYAL HİZMET UZMANIYLA DA KONUŞABİLİRSİN. TÜM BU GÖRÜŞMELER GİZLİ KALIR!

TÜM DÜŞÜNCELERİNİ VE DUYGULARINI VASİNLE
PAYLAŞABİLİRSİN.

AYRICA... YETKİLİLER, HAYATINI
ETKİLEYECEK KARARLAR ALMAK
ZORUNDA KALABİLİRLER. BU NEDENLE,
VASİ, SENİN SESİNİN DUYULMASINI
SAĞLAMAK İÇİN İLETİŞİM KURMANA
YARDIMCI OLACAKTIR.

BANA VERMELERİ GEREKEN
KARARA BİR ÖRNEK VEREBİLİR
MİSİN?

TABİİ. KARARLAR, ALMAN
GEREKEN TIBBİ BAKIM, NEREDE
VE KİMİNLE YAŞAYACAĞIN GİBİ
KONULARDA OLABİLİR.

AMA KENDİ KARARLARIMI VERECEK KADAR
BÜYÜDÜĞÜMÜ DÜŞÜNÜYORUM!
YOLCULUĞUMUZ SIRASINDA KAYBETTİĞİM
DEDEMLE BİRLİKTE OLMAK İSTİYORUM.

ANLIYORUM. BAK, VASİLER
SENİ DİNLİYOR.

ONLAR GÖRÜŞLERİNİ CİDDİYE ALIYOR VE YETKİLİLERİN, KİŞİSEL DURUMUNU ANLAMALARINA YARDIMCI OLURLAR... VE SENİN İÇİN EN İYİSİNİN NE OLDUĞUNA KARAR VERİRLER.

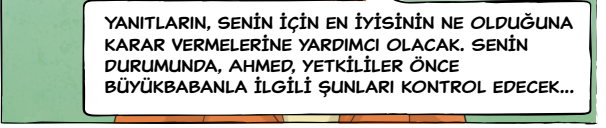
BUNU TAM OLARAK NASIL YAŞIYORLAR...?

EĞİTİMLİ GÖREVLİLER, DURUMUN HAKKINDA MÜMKÜN OLDUĞUNCA ÇOK ŞEY ÖĞRENMEK İÇİN SANA SORULAR SORACAKTIR.

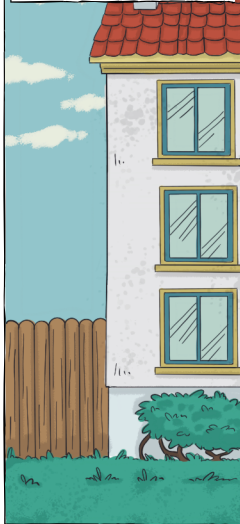
YANITLARIN, SENİN İÇİN EN İYİSİNİN NE OLDUĞUNA KARAR VERMELERİNE YARDIMCI OLACAK. SENİN DURUMUNDA, AHMED, YETKİLİLER ÖNCE BÜYÜKBABANLA İLGİLİ ŞUNLARI KONTROL EDECEK...

...SENİNLE İLGİLENECEK KADAR SAĞLIKLI VE GÜÇLÜ MÜ?...

...GÜVENLİ BİR YERDE YAŞIYOR MU?...

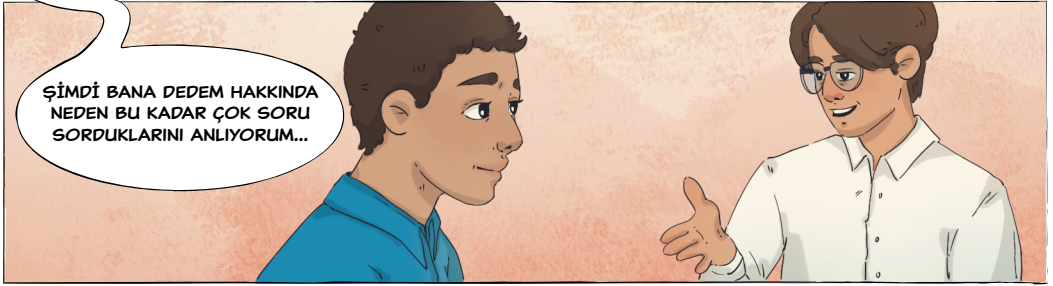

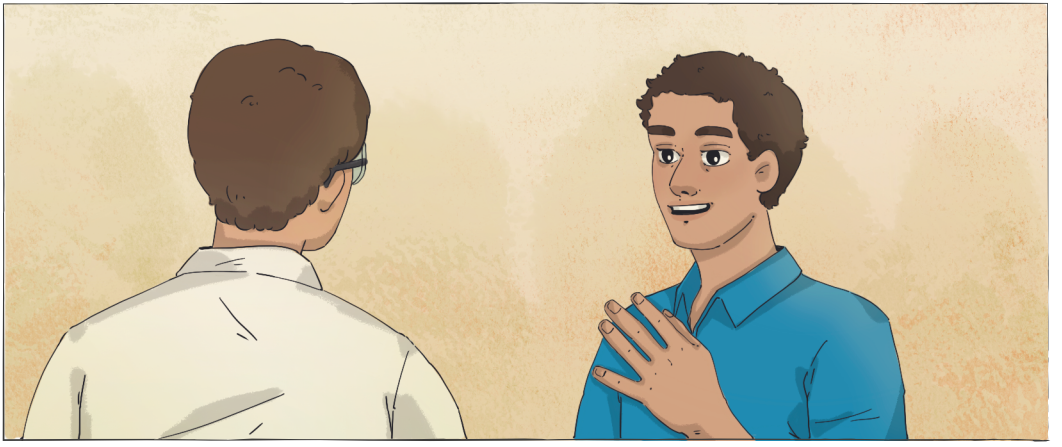
... SANA YİYECEK, GİYECEK VE EĞİTİM SAĞLAYABİLİR Mİ?...

... VE GEÇMİŞTE SANA İYİ DAVRANMIŞ MI?

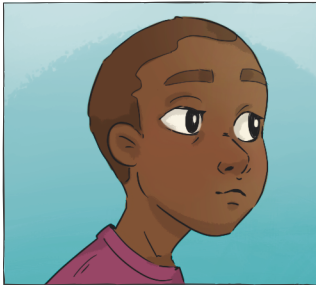
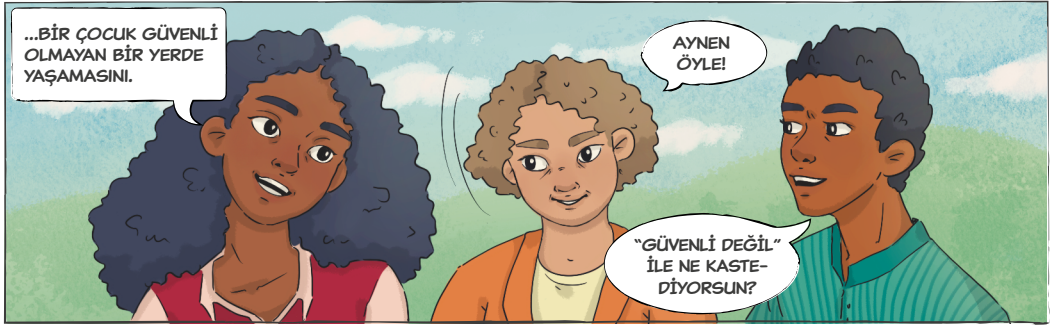

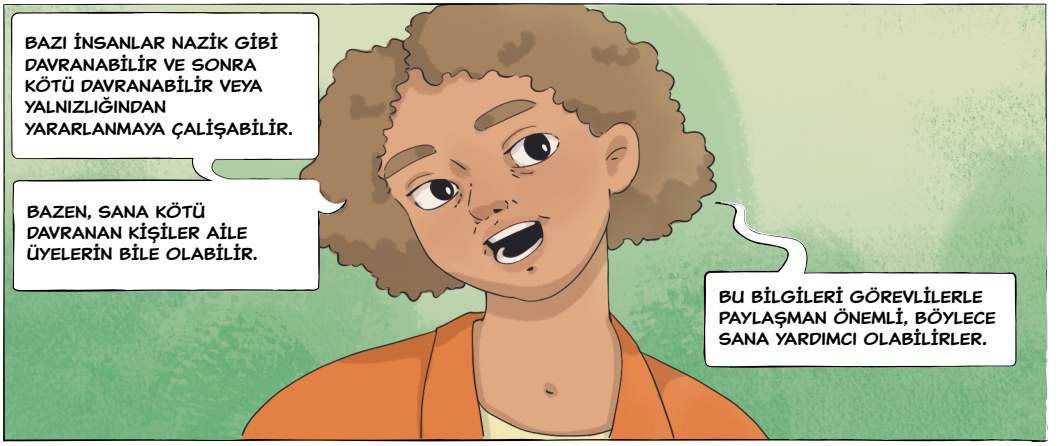

UNUTMA, BU DEĞERLENDİRME FARKLI ZAMANLARDA, BİRDEN FAZLA TOPLANTIDA VE FARKLI NEDENLERLE YAPILABİLİR. SENİN DURUMUNUZDA, AİLE BİRLEŞİMİ OLARAK DA ADLANDIRILAN, AİLE ÜYENLE BİR ARAYA GELMEN İÇİN YAPILYOR...

...BU SÜREÇTE AYRI DÜŞEN AİLE ÜYELERİ BİR ARAYA GETİRİLİYOR. BAŞKA BİR ÖRNEK DÜŞÜNEBİLİR MİSİN?

ÖNEMLİ

Bu ülkede ...

Burada güvenli bir yaşam alanı sağlayan ve aynı zamanda **kabul merkezi** olarak da adlandırılan yetkili makam şudur: _____

Hakkında daha fazla bilgi edinmek istersem:

- Giysi veya hijyen ürünleri gibi genel yardımlar için iletişime geçeceğim veya ziyaret edeceğim yer şurası: _____
- Kendimi hasta hissettiğimde yapmam gerekenler konusunda şununla iletişime geçebilirim: _____

- okula gitmek, bir beceri edinmek veya yerel dili öğrenmek konusunda şununla iletişime geçebilirim: _____

Sığınma başvurumu değerlendirecek yetkili makam şudur: _____

Vasimin adı: _____

Üstün yarar değerlendirmesi, bunun ne zaman yapıldığı ve paylaştığım bilgilerin ne işe yarayacağı hakkında daha fazla bilgi edinmek istersem vasimle konuşabilir veya şurayı kontrol edebilirim:

ÖNEMLİ

Bu ülkede ...

Ayrıca, sığınma prosedürü ve ilgili konular hakkında daha fazla bilgi almak için bir hukuk danışmanı ile da ücretsiz olarak iletişime geçebilirim. Bunun için şununla iletişime geçebilirim: _____

Burada çalışanlar, örneğin görevliler, hukuk danışmanları, sosyal hizmet uzmanları veya vasım bana kötü davranırsa şikayette bulunabilir ve şununla iletişime geçebilirim: _____

Acil bir durumda, _____ numaralı telefondan ambulansı veya _____ numaralı telefondan polisi arayabilirim

Diğer önemli bilgiler: _____

MINI TEST

Üstün yarar hakkında öğrendiklerimi kontrol ediyorum.

✓ Doğru cevapları işaretle.

1 Çocuğun üstün yararını gözetmek demek...

- ☐ a. Yetkililer; duygularımı, ihtiyaçlarımı ve görüşlerimi anlamak için beni ve vasimi dinler, böylece benim için en iyi kararları verebilirler.
- ☐ b. Kimse beni dinlemeyecek.

2 İhtiyaçlarımı ve belirli bir durumda benim için neyin en iyi olduğunu öğrenmek için, yetkililer bana üstün yarar değerlendirmesi sırasında sorular soracak.

- ☐ a. Doğru
- ☐ b. Yanlış

3 Yetkililer neden üstün yarar değerlendirmesi yaparlar?

- ☐ a. Nerede ve kiminle yaşamam gerektiği gibi büyük kararlar alınması gerektiğinde benim için en iyi çözümü bulmak için.
- ☐ b. Konuşmayı sevdikleri için.

4 Çocuğun üstün yararı konusu, yalnızca ebeveynleri olmadan gelen çocuklar için geçerlidir.

- ☐ a. Doğru
- ☐ b. Yanlış

5 Yaşadığım yerde çalışan görevliler, yeni bir ihtiyacım olup olmadığını düzenli olarak benimle ve vasimle kontrol edecekler.

- ☐ a. Doğru
- ☐ b. Yanlış

Mini testin cevapları

Soru 1: a Soru 2: a Soru 3: a Soru 4: b Soru 5: a

NOTLAR

NOTLAR

TURKISH

Bu kitapçık sadece bilgilendirme amaçlıdır. Kendi başına haklar veya yükümlölükler oluşturmaz. Avrupa Birliği Sığınma Ajansı (EUAA) bu materyalin ana bölümünü sağlamıştır ve EUAA bu kitapçığın çoğaltılması ve değiştirilmesi için yalnızca AB Üye Devletlerine izin vermektedir. EUAA, AB Üye Devletleri veya diğer sorumlu üçüncü taraflarca bu kitapçığa dahil edilen bilgilerin doğruluğu, içeriği, eksiksizliği, yasalılığı veya güvenilirliği konusunda herhangi bir sorumluluk veya yükümlölük kabul etmez. EUAA veya EUAA adına hareket eden kişiler bu kitapçıktaki yer alan bilgilerin kullanım şeklinden sorumlu değildir.

© Avrupa Birliği Sığınma Ajansı, 2025

